

55601315: สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

คำสำคัญ: ศักยภาพ / การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ / การพัฒนา

เบญจวรรณ กิตติจารุกร: ศักยภาพชุมชนในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาชุมชนสมุทรเจดีย์ ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อ.ดร.สุวรรณธรรมอภิพล. 106 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพชุมชนในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและศึกษาแนวทางในการพัฒนาชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดำเนินการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการศึกษาเอกสาร การสังเกตและการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม ได้แก่ ชาวบ้านในชุมชน เทศบาลนครระยอง และกลุ่มอนุรักษ์แม่น้ำระยองและป่าชายเลน ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จะนำมาตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า สรุปและนำเสนอผลการศึกษารูปแบบการพรรณนาความ

จากการศึกษาศักยภาพชุมชนสมุทรเจดีย์ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พิจารณาจาก 5 องค์ประกอบ พบว่า 1) ศักยภาพด้านพื้นที่ที่มีความพร้อมสูงอันเนื่องมาจากความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ป่าชายเลน น้ำ ๔๗ 2) ศักยภาพด้านการบริหารจัดการ มีการแบ่งภารกิจความรับผิดชอบโดยชาวบ้าน กลุ่มอนุรักษ์แม่น้ำระยองและป่าชายเลนและเทศบาลนครระยอง 3) ศักยภาพด้านการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกยังขาดความพร้อมด้านที่พัก ร้านอาหาร-เครื่องดื่ม ร้านจำหน่ายของที่ระลึกและการคมนาคมขนส่งในพื้นที่ 4) ศักยภาพด้านกิจกรรม มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลาย เช่น ดูนก ปลูกป่า ล่องเรือศึกษาธรรมชาติ เป็นต้น 5) ศักยภาพด้านองค์กรในด้านการมีส่วนร่วมจากชุมชนท้องถิ่น กลุ่มอนุรักษ์แม่น้ำระยองและป่าชายเลน และเทศบาลนครระยอง รวมถึงหน่วยงานราชการและเอกชน สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาชุมชนสมุทรเจดีย์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศพบว่ามี 3 ประการ คือ ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ ปัญหาด้านการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาด้านการคมนาคมขนส่ง ทั้งนี้แนวทางในการพัฒนาชุมชนสมุทรเจดีย์เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรเน้นการพัฒนาด้านการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะเรื่องที่พัก ร้านอาหาร-เครื่องดื่ม และร้านขายสินค้าที่ระลึก ยังไม่มีสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว รวมถึงการคมนาคมขนส่งภายในพื้นที่และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนผ่านช่องทางต่าง ๆ ให้มากขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

55601315: MAJOR: PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT

KEY WORDS: POTENTIALITY / ECOTOURISM / DEVELOPMENT

BENJAWAN KITTIJARUKORN: POTENTIAL OF COMMUNITY IN ECOTOURISM DEVELOPMENT: A CASE STUDY SAMUT JADEE COMMUNITY, PAKNAM SUB DISTRICT, MUANG DISTRICT, RAYONG PROVINCE. THESIS ADVISORS: SAWANYA THAMMA-APIPON, Ph.D. 106 pp.

The objective of this research is to study potential of community in development into ecotourism location to acknowledge of problem and obstacle in development, and to find development's direction. Information collecting tools are observing and interviewing group of informant from villager Samut Jadee community who provides information of natural resource, readiness and recognition of villager in development into ecotourism location, group of informant from Rayong City Municipality by Mayor and relates person who provides information of environment development and tourism policy, also obstacle and problem in operation, group of Rayong river and mangrove forest conservationist by President, Vice-President and member of the group who provide information of ecotourism activity and conservation.

The research found that the potential of development of community into ecotourism location has 5 factors 1) Area factor: abundance of natural resource and existence of natural beauty 2) Management factor: dividing duty in nature conservation and ecotourism activity for villager and group of Rayong river and mangrove forest conservationist, Rayong City Municipality is take responsibility in budget and environment plan, and private agency is taking care of supporting budget for the most benefit of the area 3) Service and facilities factor: lacks of accommodation, restaurant, souvenir shop and transportation in the area 4) Activity factor: villager are hospitality and educate in nature conservation activity 5) Organization and Participation factor: there are 3 groups of participant from community, state agency and private agency by regularly meeting, training, education and express the opinion in conservation, restoration and development of the area. The problems are problem in public relations, problem in services and accommodation and problem in transportation. The method of development Samut Jadee into ecotourism location is only inferior in service and facilities which are now in state of development before fully public relations to promote that Samut Jadee community is can be one of famous ecotourism location.

Program of Public and Private Management

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2013

Thesis Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากความกรุณาและให้ความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ ดร.สวรรยา ธรรมอภิพล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.สุทิสฯ กลุ่มบุตร ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ รวมถึงให้ความรู้ แนวคิด ข้อคิดเห็น ตลอดจนตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ จนการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ปุณิน นาวงศ์ ชาวบ้านชุมชนสมุทรเจดีย์ ประธานกลุ่มอนุรักษ์แม่น้ำระยองและป่าชายเลน หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสิ่งแวดล้อมเทศบาลนครระยอง รองนายกเทศมนตรี และนายกเทศมนตรี เทศบาลนครระยอง โดยให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและอำนวยความสะดวกต่างๆ และขอขอบคุณทุกท่านที่ไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมด ณ ที่นี้

ขอบคุณวนิดา จอย หนุ่ย เพื่อนรัก รวมถึง ตี๋ จำ จ๊ะ ปุ่ม บิว เอ พี้อยู่ เพื่อนร่วมรุ่น MPPM ปุ๊ก ฟ้า บอมเบย์ บุ่ม พี่มวย พี่เจี๊ว พี่เปา เพื่อน พี่ และน้องที่รัก ผู้คอยเป็นกำลังใจและอยู่เคียงข้างตลอดระยะเวลาที่ดำเนินงานวิจัยและการดำรงชีวิต ไม่โดดเดี่ยวและทนทุกข์กับอุปสรรคต่างๆ เพียงลำพัง ขอขอบคุณอุปสรรคที่เข้ามามากมายที่คอยบั่นทอนกำลังใจหลายต่อหลายครั้ง แต่กลับเป็นแรงผลักดันที่สำคัญยิ่งในการที่จะดำเนินงานให้แล้วเสร็จตามเป้าหมาย

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ ญาติ พี่น้อง คุณพ่อกิตติโชติ-คุณแม่จินดาพร กิตติจารุกร คุณตา อินทร์ – คุณยายชื่น โสภาสัตร์ ที่สนับสนุนทุกสิ่งทุกอย่างที่ลูกตัดสินใจ และอบรมสั่งสอนมาเป็นอย่างดี เป็นกำลังใจสำคัญตลอดมา จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จโดยสมบูรณ์ เพื่อเป็นเกียรติที่ได้ทำงานอันเป็นประโยชน์และเป็นสมบัติของมหาวิทยาลัยศิลปากรต่อไป